

Miercuri, 6 octombrie 2021

P9_TA(2021)0406

Impactul violenței în cuplu și al drepturilor privind încredințarea asupra femeilor și copiilor**Rezoluția Parlamentului European din 6 octombrie 2021 referitor la impactul violenței în cuplu și al drepturilor privind încredințarea asupra femeilor și copiilor (2019/2166(INI))**

(2022/C 132/03)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolele 6, 8 și 67 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității (Directiva privind drepturile victimelor) ⁽¹⁾,
- având în vedere articolele 21, 23, 24 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”),
- având în vedere Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), care intrat în vigoare la 1 august 2014,
- având în vedere Convenția ONU din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului,
- având în vedere Comentariul general nr. 13 al Comitetului pentru drepturile copilului din 18 aprilie 2011 privind dreptul copilului la protecție împotriva oricărei forme de violență,
- având în vedere Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii,
- având în vedere Convenția de la Haga din 29 mai 1993 asupra protecției copilului și cooperării în materia adopției internaționale,
- având în vedere Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale ⁽²⁾,
- având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului,
- având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, adoptată la 18 decembrie 1979, și Recomandarea generală nr. 35 privind violența de gen împotriva femeilor, de actualizare a Recomandării generale nr. 19 a Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor privind violența împotriva femeilor,
- având în vedere Pilonul european al drepturilor sociale, în special principiul 2 al acestuia,
- având în vedere Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016, și, în special, obiectivele de dezvoltare durabilă nr. 5 privind egalitatea de gen și nr. 16.2 privind eliminarea abuzului, a exploatării, a traficului și a tuturor formelor de violență și de tortură împotriva copiilor,
- având în vedere propunerea Comisiei din 4 martie 2016 de decizie a Consiliului privind încheierea, de către Uniunea Europeană, a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (COM(2016)0109),

⁽¹⁾ JO L 315, 14.11.2012, p. 57.⁽²⁾ JO L 132, 21.5.2016, p. 1.

Miercuri, 6 octombrie 2021

- având în vedere comunicarea Comisiei din 5 martie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025” (COM(2020)0152), în special primul său obiectiv de a elimina violența împotriva femeilor și fetelor și stereotipurile de gen,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 12 noiembrie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025” (COM(2020)0698),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 24 iunie 2020 intitulată „Strategia UE privind drepturile victimelor (2020-2025)” (COM(2020)0258),
- având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 6 martie 2019 intitulat „Raportul pe 2019 privind egalitatea între femei și bărbați în UE” (SWD(2019)0101),
- având în vedere rezoluția sa din 12 septembrie 2017 referitoare la propunerea de decizie a Consiliului privind încheierea, de către Uniunea Europeană, a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice ⁽³⁾,
- având în vedere rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la aderarea UE la Convenția de la Istanbul și la alte măsuri de combatere a violenței de gen ⁽⁴⁾,
- având în vedere rezoluția sa din 17 decembrie 2020 referitoare la necesitatea unei formațiuni a Consiliului dedicate egalității de gen ⁽⁵⁾,
- având în vedere rezoluția sa din 21 ianuarie 2021 referitoare la perspectiva de gen în perioada crizei COVID-19 și după această criză ⁽⁶⁾,
- având în vedere rezoluția sa din 21 ianuarie 2021 referitoare la Strategia UE privind egalitatea de gen ⁽⁷⁾,
- având în vedere Directiva 2011/99/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind ordinul european de protecție ⁽⁸⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă ⁽⁹⁾,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (Regulamentul Bruxelles IIa) ⁽¹⁰⁾,
- având în vedere indicele egalității de gen pe 2020 al Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE),
- având în vedere studiul EIGE din 12 iunie 2019 intitulat „Understanding intimate partner violence in the EU: the role of data” (Să înțelegem violența în cuplu în UE: rolul datelor),
- având în vedere studiul EIGE din 18 noiembrie 2019 intitulat „A guide to risk assessment and risk management of intimate partner violence against women for police” (Un ghid pentru evaluarea riscurilor și gestionarea riscurilor violenței în cuplu împotriva femeilor destinat poliției),

⁽³⁾ JO C 337, 20.9.2018, p. 167.

⁽⁴⁾ JO C 232, 16.6.2021, p. 48.

⁽⁵⁾ Texte adoptate, P9_TA(2020)0379.

⁽⁶⁾ Texte adoptate, P9_TA(2021)0024.

⁽⁷⁾ Texte adoptate, P9_TA(2021)0025.

⁽⁸⁾ JO L 338, 21.12.2011, p. 2.

⁽⁹⁾ JO L 181, 29.6.2013, p. 4.

⁽¹⁰⁾ JO L 338, 23.12.2003, p. 1.

Miercuri, 6 octombrie 2021

- având în vedere raportul Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) din 3 martie 2014 intitulat „Violence against women: an EU-wide survey” (Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE),
  - având în vedere Platforma mecanismelor de experți independenți privind discriminarea și violența împotriva femeilor (EDVAW Platform) și declarația sa din 31 mai 2019 intitulată „Intimate partner violence against women is an essential factor in the determination of child custody” (Violența în cuplu împotriva femeilor este un factor esențial la încredințarea copiilor),
  - având în vedere declarația din 24 martie 2020 a președintei Grupului de experți în intervenția contra violenței împotriva femeilor și a violenței domestice al Consiliului Europei, Marceline Naudi, intitulată „For many women and children, the home is not a safe place” (Pentru multe femei și copii, casa nu este un loc sigur), privind necesitatea de a respecta standardele Convenției de la Istanbul în perioadele de pandemie,
  - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere deliberările comune ale Comisiei pentru afaceri juridice și ale Comisiei pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen, în temeiul articolului 58 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice și al Comisiei pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen (A9-0254/2021),
- A. întrucât egalitatea de gen reprezintă o valoare fundamentală și un obiectiv esențial al UE și ar trebui să se reflecte în toate politicile UE; întrucât egalitatea de tratament și nediscriminarea sunt drepturi fundamentale consacrate în tratate⁽¹¹⁾ și în cartă⁽¹²⁾, și ar trebui respectate pe deplin; întrucât violența de gen în toate formele sale constituie o formă extremă de discriminare împotriva femeilor și o încălcare a drepturilor omului înrădăcinată în inegalitatea de gen, la perpetuarea și consolidarea căreia contribuie; întrucât acest tip de violență își are originea în stereotipurile de gen cu privire la rolurile și capacitățile femeilor și bărbaților, pe care le menține, și în relațiile de putere inegale în cadrul societăților; întrucât continuă să fie un fenomen răspândit și afectează femeile din toate părțile societății, indiferent de vârstă, educație, venit, poziție socială sau țară de origine sau de reședință, și întrucât este unul dintre cele mai serioase obstacole în calea instaurării egalității de gen; întrucât femeile și copiii din UE nu se bucură de aceeași protecție împotriva violenței de gen, ca urmare a diferențelor de politici și de legislație între statele membre;
- B. întrucât, în pofida numeroaselor exemple de recunoaștere formală și a progreselor legate de egalitatea de gen, femeile sunt încă discriminate și se află într-o poziție dezavantajată, iar inegalitățile sociale, economice și culturale persistă; întrucât, potrivit indicelui egalității de gen pe 2020 al EIGE, niciun stat membru nu a reușit încă să asigure pe deplin egalitatea între femei și bărbați; întrucât progresele UE în ceea ce privește egalitatea de gen sunt încă lente, valoarea indicelui îmbunătățindu-se în medie cu un punct o dată la doi ani; întrucât, în acest ritm, va fi nevoie de aproape 70 de ani pentru ca UE să ajungă la egalitatea de gen; întrucât acest Parlament a solicitat deja instituirea unei noi formațiuni a Consiliului compuse din miniștrii și secretarii de stat responsabili cu egalitatea de gen;
- C. întrucât diferitele forme de opresiune nu există separat, ci se suprapun și afectează persoanele în mod simultan, declanșând forme intersecționale de discriminare; întrucât discriminarea pe criterii de gen se intersectează adesea cu discriminarea bazată pe alte motive, precum rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, dizabilitatea, vârsta și orientarea sexuală;
- D. întrucât în deceniul actual asistăm la o ofensivă vizibilă și organizată la nivel mondial și la nivelul UE împotriva egalității de gen și a drepturilor femeilor, inclusiv în UE;

⁽¹¹⁾ Articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolele 8, 10, 19 și 157 din TFUE.

⁽¹²⁾ Articolele 21 și 23 din cartă.

Miercuri, 6 octombrie 2021

- E. întrucât egalitatea de gen reprezintă o condiție esențială pentru o economie inovatoare, competitivă și prosperă în UE, asigurând crearea de noi locuri de muncă și generând productivitate, în special în contextul digitalizării și al tranziției către o economie verde;
- F. întrucât violența în cuplu se referă la orice act de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică ce are loc între foști sau actuali soți sau parteneri, indiferent dacă autorul împarte/a împărțit sau nu o locuință cu victima; întrucât violența în cuplu este una dintre cele mai răspândite forme de violență pe criterii de gen, estimându-se că 22 % dintre femei au fost victime ale violenței fizice și/sau sexuale, iar 43 % au fost victime ale violenței psihologice din partea partenerului⁽¹³⁾; întrucât femeile și copiii sunt afectați în mod disproporționat de acest tip de violență; întrucât violența domestică se referă la toate actele de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică ce survin în familie sau în unitatea domestică sau între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima⁽¹⁴⁾; întrucât violența domestică este o problemă socială gravă și adesea de lungă durată și ascunsă care cauzează traume fizice și/sau psihologice sistematice, cu consecințe severe pentru victime și cu un impact enorm asupra bunăstării emoționale, economice și sociale a întregii familii, deoarece autorul este o persoană în care victima ar trebui să poată avea încredere; întrucât între 70 % și 85 % dintre copiii care sunt victime ale violenței își cunosc agresorul și întrucât marea majoritate a acestor copii sunt victime ale unor persoane în care au încredere⁽¹⁵⁾; întrucât victimele sunt deseori supuse unui control coercitiv din partea agresorului, caracterizat prin intimidare, control, izolare și abuz;
- G. întrucât ratele violenței în cuplu în comunitățile rurale și îndepărtate sunt chiar mai mari decât cele din zonele urbane; întrucât femeile din zonele rurale și îndepărtate se confruntă cu rate mai ridicate de violență în cuplu și cu un indice mai ridicat de frecvență și gravitate în materie de abuzuri fizice, psihologice și economice, care sunt intensificate de faptul că acestea locuiesc mai departe de resursele și serviciile disponibile, unde ar putea solicita ajutor; întrucât înțelegerea limitată a violenței domestice de către serviciile de sănătate, sociale și juridice din regiunile rurale și îndepărtate poate fi identificată drept o problemă semnificativă pentru supraviețuitorii violenței în cuplu;
- H. întrucât, la nivelul UE, majoritatea gospodăriilor monoparentale sunt susținute de mame singure care sunt deosebit de vulnerabile din punct de vedere economic, în special cele din categoriile cu salarii scăzute, și sunt mai susceptibile de a părăsi timpuriu piața forței de muncă atunci când devin părinți, fiind astfel dezavantajate atunci când încearcă să intre din nou pe piața forței de muncă; întrucât, în UE, 40,3 % din gospodăriile monoparentale erau expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială în 2019⁽¹⁶⁾;
- I. întrucât 30 % dintre femeile care au fost victime ale unui abuz sexual comis de către un fost sau actual partener au fost victime ale violenței sexuale și în copilărie și întrucât 73 % dintre mamele care au fost victime ale violenței fizice și/sau sexuale din partea unui partener arată că cel puțin unul dintre copiii lor a conștientizat aceste acte de violență⁽¹⁷⁾;
- J. întrucât, în multe state membre, măsurile de izolare și de distanțare socială în timpul pandemiei de COVID-19 au fost asociate cu o creștere exponențială a numărului și intensității cazurilor de violență în cuplu, de violență psihologică, de control coercitiv și de violență cibernetică și cu o creștere cu 60 % a numărului apelurilor de urgență raportate de victimele violenței domestice⁽¹⁸⁾; întrucât cerința de a rămâne acasă și creșterea alarmantă a „pandemiei din umbră” au îngreunat accesul femeilor și copiilor la protecție efectivă, la servicii de asistență și la justiție și au scos la iveală că resursele și structurile de sprijin sunt insuficiente și că victimele au acces limitat la servicii de asistență, lăsând multe dintre ele fără o protecție adecvată și în timp util; întrucât statele membre ar trebui să facă schimburi de bune practici privind măsurile specifice pentru a asigura o asistență în timp util și accesibilă victimelor, inclusiv înființarea unor sisteme de urgență bazate pe mesaje text sau crearea unor puncte de contact în farmacii și supermarketuri, unde să se poată solicita ajutor; întrucât, în ciuda prevalenței fenomenului, violența în cuplu împotriva femeilor continuă să nu fie

⁽¹³⁾ Raportul FRA din 3 martie 2014 intitulat „Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE”.

⁽¹⁴⁾ Convenția de la Istanbul.

⁽¹⁵⁾ Consiliul European, „Human Rights Channel: Stop Child Sexual Abuse in Sport”, consultat la 21 iulie 2021.

⁽¹⁶⁾ Eurostat, „Children at risk of poverty or social exclusion”, date extrase în octombrie 2020.

⁽¹⁷⁾ Raportul FRA din 3 martie 2014 intitulat „Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE”.

⁽¹⁸⁾ Declarația de presă a dr Hans Henri P. Kluge, director regional pentru Europa al Organizației Mondiale a Sănătății, din 7 mai 2020, intitulată „During COVID-19 pandemic, violence remains preventable, not inevitable”.

Miercuri, 6 octombrie 2021

- raportată mereu în UE de către victime, familiile acestora, prieteni, cunoștințe și vecini, din diverse motive, în special în timpul pandemiei de COVID-19, și întrucât există o lipsă acută de date cuprinzătoare, comparabile și defalcate în funcție de gen, ceea ce îngreunează evaluarea integrală a impactului crizei; întrucât ancheta FRA privind violența împotriva femeilor arată că victimele raportează poliției cele mai grave incidente de violență cu care s-au confruntat din partea partenerului în doar 14 % din cazuri și că două treimi dintre femeile victime nu raportează sistematic actele de violență autorităților, fie de teamă, fie din lipsa informațiilor cu privire la drepturile victimelor sau din convingerea generală că violența în cuplu este o chestiune privată, care nu ar trebui făcută publică ⁽¹⁹⁾;
- K. întrucât, ca urmare a măsurilor de izolare puse în aplicare în timpul pandemiei de COVID-19, s-a înregistrat o creștere a violenței domestice și a violenței pe criterii de gen și întrucât, potrivit ultimului raport al Europol ⁽²⁰⁾, abuzurile sexuale online asupra copiilor în UE au crescut dramatic;
- L. întrucât, pe durata aplicării măsurilor de izolare, a fost raportată o creștere semnificativă a violenței domestice împotriva persoanelor LGBTI, în special a tinerilor;
- M. întrucât violența economică împotriva femeilor sub formă de daune materiale, restricționarea accesului la resursele financiare, la educație sau la piața forței de muncă sau nerespectarea responsabilităților economice, cum ar fi plata unei pensii alimentare, merită o atenție deosebită, deoarece afectarea independenței financiare și a bunăstării familiei este corelată cu alte forme de violență și atrage victimele într-o nouă capcană; întrucât victimele care nu sunt independente din punct de vedere financiar sunt adesea forțate să locuiască în continuare cu agresorul lor pentru a evita insecuritatea financiară, lipsa de adăpost sau sărăcia și întrucât această tendință a fost amplificată de pandemia de COVID-19; întrucât remunerarea echitabilă și independența economică sunt esențiale pentru a le permite femeilor să pună capăt relațiilor abuzive și violente; întrucât în unele state membre executarea hotărârilor judecătorești legate de compensații financiare pot obliga victima să mențină legătura cu agresorul, expunând-o riscului de noi abuzuri fizice și emoționale;
- N. întrucât copiii pot suferi, de asemenea, de pe urma actelor de violență la care au fost martori ⁽²¹⁾ în mediul casnic și familial, asistând la orice formă de rele tratamente săvârșite prin acte de violență fizică, verbală, psihologică, sexuală și economică împotriva persoanelor de referință sau a altor persoane importante din punct de vedere afectiv; întrucât o asemenea violență are consecințe foarte grave asupra dezvoltării psihologice și emoționale a copilului și întrucât este, prin urmare, esențial să se acorde atenția cuvenită acestui tip de violență în cadrul separărilor și al măsurilor privind încredințarea copilului, asigurând faptul că interesul superior al copilului reprezintă considerentul primordial, în special pentru a stabili custodia și drepturile de vizitare în cazurile de separare; întrucât efectele violenței la care se asistă nu sunt mereu ușor de identificat și întrucât femeile care sunt victime ale violenței domestice trăiesc într-o stare de tensiune și de dificultate emoțională; întrucât în cazurile care implică atât violență domestică, cât și aspecte legate de protecția copilului, instanțele ar trebui să recurgă la experți care dețin cunoștințele și instrumentele necesare pentru a evita hotărârile luate împotriva mamei care nu țin seama în mod corespunzător de toate circumstanțele;
- O. întrucât educația joacă un rol fundamental în dezvoltarea competențelor copiilor și a tinerilor care să îi ajute să stabilească relații sănătoase, în special învățându-i despre normele de gen, egalitatea de gen, dinamica puterii în relații, consimțământ și respectarea limitelor, și contribuie la combaterea violenței pe criterii de gen; întrucât, potrivit orientărilor tehnice internaționale UNESCO privind educația sexuală, programele de învățământ privind educația sexuală cuprinzătoare le permit copiilor și tinerilor să dezvolte cunoștințe, atitudini pozitive și competențe în acest domeniu, inclusiv respectarea drepturilor omului, a egalității de gen, a consimțământului și a diversității, și întrucât capacitatea copiilor și tinerilor;
- P. întrucât, pentru a aborda chestiunea eradicării violenței pe criterii de gen, este necesar să se recurgă la date administrative coerente și comparabile, bazate pe un cadru solid și coordonat de colectare a datelor; întrucât datele disponibile în prezent colectate de autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare din statele membre nu reflectă pe deplin amploarea violenței în cuplu și impactul și efectele sale pe termen lung atât asupra femeilor, cât și asupra copiilor, deoarece majoritatea statelor membre nu colectează date comparabile defalcate pe genuri privind violența și

⁽¹⁹⁾ Raportul FRA din 3 martie 2014 intitulat „Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE”.

⁽²⁰⁾ Raportul Europol din 19 iunie 2020 intitulat „Exploiting isolation: offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic”.

⁽²¹⁾ Raportul explicativ al Consiliului Europei din 11 mai 2011 la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

Miercuri, 6 octombrie 2021

nici nu recunosc violența în cuplu ca o infracțiune specifică, ceea ce rezultă într-o zonă gri care reflectă faptul că prevalența și incidența reală a violenței în cuplu este necuantificată și necartografiată în mod semnificativ; întrucât lipsesc, de asemenea, date cu privire la riscurile și la prevalența mai ridicate ale violenței domestice și a violenței în cuplu în cazul unor grupuri specifice, cum ar fi grupurile de femei defavorizate sau discriminate;

- Q. întrucât în unele state membre violența în cuplu împotriva femeilor este adesea neglijată și pare să predomine regula implicită a custodiei sau autorității părintești comune la luarea măsurilor și deciziilor privind încredințarea copiilor, accesul, contactul și vizitarea; întrucât ignorarea acestei violențe are consecințe dezastruoase pentru femei și copii, care pot ajunge chiar la femucid și/sau infanticid; întrucât victimele violenței în cuplu au nevoie de măsuri de protecție speciale; întrucât situația victimelor se înrăutățește considerabil dacă acestea sunt dependente din punct de vedere economic sau social de agresor; întrucât este, prin urmare, esențial să se țină seama pe deplin de acest tip de violență la momentul luării deciziei privind separarea și încredințarea copilului și să se trateze acuzațiile de violență înaintea aspectelor legate de încredințare și de vizitare; întrucât instanțele din statele membre ar trebui să asigure că se efectuează o evaluare cuprinzătoare întemeiată pe principiul „interesului superior al copilului” pentru a stabili drepturile de încredințare și de vizitare, care să includă audierea copilului, implicarea serviciilor relevante, furnizarea de asistență psihologică și luarea în considerare a expertizei profesioniștilor implicați;
- R. întrucât evaluările riscurilor pentru aplicarea legii din majoritatea statelor membre nu includ în mod sistematic informații furnizate de copii cu privire la experiențele lor de violență în cuplu;
- S. întrucât interesul superior al copilului ar trebui să fie întotdeauna considerentul primordial în toate deciziile referitoare la copii, inclusiv în litigiile familiale, și întrucât dreptul fiecărui copil de a păstra contactul cu ambii părinți, care reiese implicit din articolul 8 din Convenția europeană a drepturilor omului și la articolul 9 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ar trebui să fie restricționat, dacă este necesar, în interesul superior al copilului;
- T. întrucât, în conformitate cu articolul 12 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și cu articolele 4 și 16 din Directiva (UE) 2016/800, copiii au dreptul de a-și exprima opinia asupra oricărei probleme care îi privește, inclusiv în cadrul procedurilor administrative și judiciare, într-o formă adaptată copiilor, și întrucât aceste opinii trebuie să fie considerentul primordial, în funcție de vârsta și gradul de maturitate al copilului;
- U. întrucât două dintre cele mai prestigioase instituții în domeniul sănătății mintale, Organizația Mondială a Sănătății și Asociația Americană de Psihologie, resping utilizarea așa-numitului sindrom al alienării parentale și concepte și termeni similari, deoarece pot fi utilizați drept strategie împotriva victimelor violenței punând sub semnul întrebării capacitățile părintești ale victimelor, respingând argumentele acestora și ignorând violența la care sunt expuși copiii; întrucât, potrivit recomandării emise de EDVAW Platform, agențiile și actorii statali, inclusiv cei care decid asupra custodiei copilului, trebuie să considere acuzațiile de alienare parentală formulate de tați abuzivi împotriva mamelor drept o continuare a puterii și a controlului ⁽²²⁾;
- V. întrucât plângerile anonime și plângerile retrase ulterior de către victime pot obstrucționa anchetele ulterioare ale autorităților și pot prezenta un obstacol în calea prevenirii altor acte de violență;
- W. întrucât procedurile penale rezultate în urma unei plângeri de violență domestică se desfășoară deseori complet separat de procedurile de separare și custodie; întrucât acest lucru poate însemna că se dispune exercitarea autorității părintești de către ambii părinți și/sau se impun drepturi de vizitare care pun în pericol drepturile și siguranța victimei și ale copiilor; întrucât acest fapt poate avea urmări ireversibile în procesul de dezvoltare psihică și emoțională a copilului, în practică fiind afectat însuși interesul superior al copilului; întrucât este necesar, prin urmare, ca statele membre să se asigure că victimele, în funcție de nevoile lor, au acces, gratuit, la servicii confidențiale de asistență pentru victime, acționând în interesul victimelor înainte, în timpul și, o perioadă de timp adecvată, după procedurile penale, inclusiv prin intermediul unui sistem de asistență psihosocială – în special în timpul și după procedurile de interogare – care să țină seama de tensiunile emoționale asociate circumstanțelor;
- X. întrucât, în conformitate cu articolul 67 din TFUE, „Uniunea constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție, cu respectarea drepturilor fundamentale”, pentru care este esențial accesul nediscriminatoriu al tuturor la justiție;

⁽²²⁾ Declarația EDVAW Platform din 31 mai 2019 intitulată „Intimate partner violence against women is an essential factor in the determination of child custody”.

Miercuri, 6 octombrie 2021

- Y. întrucât este necesar să se asigure prevalența siguranței și protecției victimelor în litigiile familiale și întrucât nu ar trebui utilizate mecanisme de soluționare alternativă a litigiilor, cum ar fi medierea, în cazurile de violență împotriva femeilor și a copiilor, nici înainte, nici în timpul procedurilor judiciare, pentru a se evita supunerea victimelor unui prejudiciu suplimentar;
- Z. întrucât Convenția de la Istanbul impune părților să adopte măsuri legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că incidentele de violență domestică sunt luate în considerare la încredințarea copiilor și la stabilirea drepturilor de vizitare și că exercitarea drepturilor de vizitare sau de custodie nu pune în pericol drepturile și siguranța victimei sau a copiilor săi ⁽²³⁾; întrucât, după opt ani de la intrarea sa în vigoare, Convenția de la Istanbul nu a fost încă ratificată de șase state membre, și nici de către UE; întrucât, în prezent, Convenția de la Istanbul este cel mai important cadru internațional pentru prevenirea și combaterea violenței pe criterii de gen;
- AA. întrucât exercitarea autorității părintești de către ambii părinți în situații de violență în cuplu expune femeile continuu la o violență care poate fi prevenită, forțându-le să rămână în proximitatea geografică a agresorilor lor și expunându-le mai departe la violență fizică și psihologică, dar și la abuzuri emoționale, care se pot răsfrânge atât direct, cât și indirect, asupra copiilor lor; întrucât, în cazurile de violență în cuplu, dreptul femeilor și al copiilor de a fi protejați și de a trăi o viață lipsită de violență fizică și psihologică ar trebui să prevaleze asupra preferinței pentru exercitarea autorității părintești de către ambii părinți; întrucât rețelele de tratament aplicate copiilor de către autorii actelor de violență în cuplu pot fi folosite pentru a exercita puterea asupra și a comite acte de violență împotriva mamei, o formă indirectă a violenței pe criterii de gen cunoscută în unele state membre drept violență vicarială;
- AB. întrucât liniile de asistență telefonică sunt un canal esențial prin care se poate obține sprijin, dar întrucât numai 13 state membre au pus în aplicare linia de asistență telefonică 116 006 a UE pentru toate victimele infracțiunilor și numai câteva state membre dispun de linii de asistență telefonică specializate pentru victimele violenței în cuplu;
- AC. întrucât violența în cuplu este indisolubil legată de violența împotriva copiilor și de abuzurile asupra copiilor; întrucât expunerea copiilor la violență domestică trebuie considerată violență împotriva copiilor; întrucât copiii expuși la violența domestică vor suporta consecințe negative asupra sănătății fizice și/sau mintale care ar putea avea un caracter acut și cronic; întrucât victimizarea copiilor în situații de violență împotriva femeilor poate continua și poate escalada în contextul litigiilor dintre părinți legate de încredințare și îngrijire; întrucât sănătatea mintală și bunăstarea copiilor s-au deteriorat din cauza măsurilor de izolare instituite pentru a combate pandemia de COVID-19; întrucât numărul serviciilor de sănătate mintală destinate copiilor diferă semnificativ de la un stat membru la altul și în multe dintre ele este insuficient;
- AD. întrucât o copilărie într-un mediu casnic caracterizat de violență are consecințe foarte nefavorabile asupra dezvoltării fizice, emoționale și sociale a copilului și a comportamentului său ca adult mai târziu; întrucât expunerea la violență în timpul copilăriei, prin supunerea la rele tratamente și/sau asistarea la violență în cuplu, constituie un factor de risc pentru a deveni vulnerabil la victimizare, a comite acte de violență ca adult sau a suferi de probleme comportamentale, fizice sau de sănătate mintală;
- AE. întrucât, în pofida progreselor realizate, rapoarte recente arată că victimele criminalității încă nu își pot exercita pe deplin drepturile în UE; întrucât accesul la servicii de sprijin este esențial pentru femeile expuse violenței în cuplu; întrucât numărul serviciilor specializate și generale de sprijin pentru victimele violenței în cuplu continuă să fie insuficient și întrucât victimele întâmpină deseori dificultăți în a obține dreptate în justiție din cauza lipsei de informații și a sprijinului și protecției insuficiente; întrucât victimele se confruntă deseori cu victimizarea secundară în cadrul procedurilor penale și al acțiunilor în despăgubiri; întrucât există mai multe cazuri în care agenții responsabili cu aplicarea legii și sistemele judiciare nu sunt în măsură să ofere sprijin suficient femeilor și copiilor victime ale violenței domestice și întrucât victimele violenței pe criterii de gen au fost chiar expuse unui comportament neglijent sau unor comentarii inadecvate atunci când au denunțat actele de violență; întrucât organizațiile societății civile și cele publice, în special cele care lucrează cu și pentru copii și victimele violenței domestice și ale violenței pe criterii de gen, sunt actori importanți în prevenirea și gestionarea violenței domestice și a violenței în cuplu; întrucât astfel de organizații pot oferi, de asemenea, contribuții valoroase la elaborarea politicilor și a legislației, dată fiind experiența dobândită de acestea pe teren; întrucât programele de finanțare ale UE, precum programul „Justiție” și programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” pot fi utilizate pentru a sprijini activități de protecție și sprijinire a victimelor violenței domestice și a violenței pe criterii de gen, inclusiv pentru a asigura accesul la justiție și finanțarea organizațiilor care lucrează cu victime;

⁽²³⁾ Articolul 31 din Convenția de la Istanbul.

Miercuri, 6 octombrie 2021

- AF. întrucât procedurile de separare, divorț și încredințare transfrontaliere au un caracter mai complex și, în general, durează mai mult; întrucât mobilitatea tot mai mare în interiorul UE a dus la creșterea numărului de litigii transfrontaliere privind răspunderea părintească și încredințarea copilului; întrucât recunoașterea automată a hotărârilor privind procedurile legate de încredințare în situațiile în care sunt implicate acte de violență pe criterii de gen este problematică, deoarece legislația privind violența pe criterii de gen diferă de la un stat membru la altul și nu toate statele membre recunosc violența în cuplu ca fiind o infracțiune și o formă de violență pe criterii de gen; întrucât Comisia trebuie să își intensifice eforturile de promovare în toate statele membre a punerii în aplicare coerente și concrete a principiilor și obiectivelor prevăzute în Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, care a fost ratificată de toate statele membre ale UE; întrucât statele membre, în calitate de părți la Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, trebuie să facă din interesul superior al copilului un considerent primordial în toate acțiunile publice, inclusiv atunci când se ocupă de litigii familiale transfrontaliere; întrucât articolul 83 alineatul (1) din TFUE prevede posibilitatea de a stabili „norme minime cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră ce rezultă din natura sau impactul acestor infracțiuni ori din nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună”; întrucât articolul 83 alineatul (2) din TFUE prevede posibilitatea de a stabili „norme minime referitoare la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor”, „pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a unei politici a Uniunii într-un domeniu care a făcut obiectul unor măsuri de armonizare”;
- AG. întrucât articolul 82 alineatul (2) din TFUE prevede posibilitatea instituirii unor norme minime aplicabile în statele membre „pentru a facilita recunoașterea reciprocă a hotărârilor judecătorești și a deciziilor judiciare, precum și cooperarea polițienească și judiciară în materie penală cu dimensiune transfrontalieră”, în special cu privire la drepturile victimelor criminalității,

Observații generale

1. condamnă în termenii cei mai fermi toate formele de violență pe criterii de gen, violență domestică și violență împotriva femeilor și regretă faptul că în special femeile și copiii, în toată diversitatea lor, continuă să fie expuși la violență în cuplu, ceea ce constituie o încălcare gravă a drepturilor omului și a demnității lor și, de asemenea, are un impact asupra capacității economice a femeilor, fenomen care a fost exacerbat în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19;
2. reamintește că raportorul special al ONU privind violența împotriva femeilor a remarcat că criza provocată de pandemia de COVID-19 a arătat că nu există o punere în aplicare adecvată a convențiilor internaționale pentru protecția și prevenirea violenței pe criterii de gen; invită statele membre să abordeze de urgență înmulțirea cazurilor de violență în cuplu în timpul pandemiei de COVID-19 și le încurajează să facă schimburi de inovații naționale, orientări, bune practici și protocoale care s-au dovedit eficiente în abordarea violenței în cuplu și în sprijinirea victimelor, în special în situații de urgență; invită Comisia să promoveze aceste practici; invită statele membre și autoritățile locale să măsoare amploarea violenței pe criterii de gen și să sprijine victimele violenței pe criterii de gen și ale violenței domestice, garantându-le siguranța și independența economică prin accesul la locuințe specifice și la servicii publice esențiale, cum ar fi sănătatea, transportul și sprijinul psihologic profesionist; invită Comisia să elaboreze un protocol al Uniunii Europene privind violența împotriva femeilor în perioade de criză și de urgență pentru a preveni violența împotriva femeilor și pentru a sprijini victimele în situații de urgență precum pandemia de COVID-19, să instituie un sistem sigur și flexibil de avertizare în caz de urgență și să considere serviciile de protecție a victimelor, cum ar fi liniile de asistență telefonică, cazarea în condiții de siguranță și serviciile de sănătate ca fiind „servicii esențiale” în statele membre; subliniază, în acest context, necesitatea unor măsuri specifice pentru a aborda disparitățile existente între statele membre în ceea ce privește legislația, politicile și serviciile, precum și creșterea violenței domestice și pe criterii de gen în timpul pandemiei de COVID-19;
3. subliniază că agresorii recurg adesea la proceduri judiciare pentru a-și extinde puterea și controlul și pentru a continua să își intimideze și să își înspăimânte victimele; subliniază în această privință că copilul și solicitarea exercitării autorității părintești de către ambii părinți sunt adesea manipulate de părintele violent pentru a ajunge în continuare la mamă după separare; subliniază că agresorii deseori abuzează sau amenință să rănească sau să ia copiii, cu scopul de a le face rău partenerilor sau foștilor parteneri, ceea ce are efecte grave asupra dezvoltării armonioase a copilului; reamintește că și aceasta este o formă de violență pe criterii de gen; remarcă faptul că neplata pensiei alimentare poate fi utilizată de către agresori ca amenințare sau ca formă de abuz împotriva victimelor lor; subliniază că această practică poate să cauzeze victimelor traume psihologice grave și să creeze dificultăți financiare sau să le agraveze; invită statele membre să ia măsuri pentru a asigura plata pensiei alimentare către victime din fonduri pentru victime, cu scopul de a evita abuzul financiar și riscul ca acestora să li se aducă alte prejudicii;

Miercuri, 6 octombrie 2021

4. salută angajamentul pe care și l-a asumat Comisia în cadrul strategiei privind egalitatea de gen 2020-2025 de a combate violența pe criterii de gen și subliniază că, în acest sens, este important ca obiectivele-cheie ale acesteia să fie realizate rapid și integral; evidențiază cifrele alarmante privind violența pe criterii de gen, care dezvăluie că comportamentele patriarhale trebuie remodelate de urgență; reamintește că este esențial să se acționeze în comun pentru convergența și armonizarea ascendentă a drepturilor femeilor în Europa; solicită, prin urmare, crearea unei formațiuni a Consiliului dedicate egalității de gen în cadrul Consiliului European, pentru ca reprezentanții statelor membre să poată să se reunească, să legifereze și să facă schimb de bune practici periodic; subliniază că măsurile de combatere a violenței pe criterii de gen și a violenței domestice trebuie să includă o abordare intersecțională, astfel încât să fie cât mai incluzive și pentru a preveni orice tip de discriminare;

5. subliniază că Convenția de la Istanbul este un instrument fundamental pentru eliminarea violenței pe criterii de gen împotriva femeilor și a violenței domestice; deplânge faptul că Uniunea Europeană încă nu a ratificat convenția și că, până în prezent, doar 21 de state membre ale UE au ratificat-o; solicită ca aceasta să fie ratificată și pusă în aplicare rapid la nivel național și la nivelul UE; îndeamnă Bulgaria, Cehia, Ungaria, Letonia, Lituania și Slovacia să ratifice Convenția de la Istanbul; reamintește că condamnă ferm decizia recentă a ministrului polonez al justiției de a iniția oficial retragerea Poloniei din Convenția de la Istanbul, fapt care ar reprezenta un regres grav pentru egalitatea de gen, drepturile femeilor și lupta împotriva violenței pe criterii de gen; invită Comisia să elaboreze în continuare un cadru cuprinzător de politici, programe și alte inițiative pentru a combate violența împotriva femeilor și violența domestică și să aloce resurse suficiente și adecvate pentru acțiunile legate de punerea în aplicare a Convenției de la Istanbul prin programele sale de finanțare garantate în dispozițiile cadrului financiar multianual 2021-2027 și prin componenta Daphne; salută toate campaniile care pledează pentru ratificarea și punerea în aplicare a Convenției de la Istanbul; sprijină planul Comisiei de a continua să facă presiuni pentru ratificarea acesteia la nivelul UE; condamnă ferm toate încercările de a discredita Convenția de la Istanbul și condamnă încercările de a frâna progresele înregistrate în combaterea violenței pe criterii de gen, inclusiv a violenței domestice, care au loc în unele state membre; ia act cu mare îngrijorare de faptul că punerea efectivă în aplicare a convenției este încă neuniformă în UE; invită statele membre care au ratificat convenția să asigure punerea în aplicare integrală, efectivă și practică a acesteia, acordând o atenție deosebită articolului 31 din Convenția de la Istanbul, și să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că incidentele de violență în cuplu sunt luate în considerare atunci când se stabilesc încredințarea și drepturile de vizitare, dar și că exercitarea drepturilor de vizitare sau a autorității părintești nu pune în pericol drepturile și siguranța victimei sau a copiilor;

6. invită Comisia și Consiliul să adauge violența pe criterii de gen pe lista domeniilor criminalității în temeiul articolului 83 alineatul (1) din TFUE, ținând seama de nevoia specială de a combate această infracțiune pornind de la o bază comună; invită Comisia să folosească această dispoziție ca temei juridic pentru a propune măsuri cu caracter obligatoriu și o directivă-cadru generală a UE cu scopul de a preveni și combate toate formele de violență pe criterii de gen, inclusiv impactul violenței în cuplu asupra femeilor și a copiilor, care să conțină standarde uniforme și o obligație de diligență necesară de a colecta date, de a preveni și de a ancheta cazurile de violență, de a proteja victimele și martorii și de a urmări penal și pedepsi autorii faptelor; reamintește că astfel de noi măsuri legislative ar trebui, în orice caz, să fie în concordanță cu drepturile, obligațiile și obiectivele prevăzute în Convenția de la Istanbul și ar trebui să fie complementare ratificării acesteia; recomandă ca Convenția de la Istanbul să fie considerată un standard minim și să aspire la realizarea unor progrese suplimentare în vederea eradicării violenței pe criterii de gen și a violenței domestice;

7. invită statele membre și Comisia să adopte măsuri specifice de eradicare a violenței cibernetice, inclusiv a hărțuirii online, a comportamentului agresiv pe internet și a discursurilor misogine de incitare la ură, care afectează în mod disproporționat copiii și, în special, fetele, și să trateze în mod specific intensificarea acestor forme de violență pe criterii de gen în timpul pandemiei de COVID-19; invită Comisia să prezinte reglementări relevante și orice alte acțiuni posibile pentru eradicarea discursului de incitare la ură și a hărțuirii online;

8. regretă alocarea insuficientă de fonduri de către Comisie și statele membre pentru combaterea violenței domestice, având în vedere amploarea fenomenului; constată că statele membre care au majorat semnificativ aceste fonduri au obținut rezultate, în special în ceea ce privește reducerea cazurilor de femicid; invită Comisia și statele membre să majoreze fondurile dedicate combaterii violenței domestice; este îngrijorat de fragmentarea finanțării, finanțarea pe termen scurt și sarcina administrativă, care pot reduce accesul asociațiilor la finanțare și, prin urmare, pot afecta calitatea sprijinului oferit victimelor violenței domestice și copiilor acestora; invită Comisia și statele membre să favorizeze finanțarea stabilă și pe termen lung;

Miercuri, 6 octombrie 2021

Protecția, siguranța și sprijinirea victimelor violenței pe criterii de gen – abordarea violenței în cuplu în cadrul deciziilor privind încredințarea și programul de vizitare

9. reamintește că în toate acțiunile care îi privesc pe copii, interesul superior al copilului trebuie să fie considerentul primordial; reamintește dreptul copilului care este separat de unul sau de ambii părinți de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți în mod regulat, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar interesului superior al copilului; remarcă faptul că, în principiu, exercitarea autorității părintești de către ambii părinți și vizitele nesupravegheate sunt de dorit pentru a se asigura că părinții se bucură de drepturi și responsabilități egale, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar interesului superior al copilului; subliniază că este contrar acestor interese ca legea să confere automat responsabilități părintești unuia sau ambilor părinți; reamintește că, potrivit Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, evaluarea interesului superior al copilului este o activitate unică ce ar trebui să aibă loc pentru fiecare caz în parte, ținând seama de circumstanțele specifice ale fiecărui copil; subliniază că violența în cuplu este în mod clar incompatibilă cu interesul superior al copilului și cu exercitarea autorității părintești de către ambii părinți și îngrijirea în comun, din cauza consecințelor sale grave pentru femei și copii, printre care riscul unor acte de violență după separare și a unor acte extreme de femicid și infanticid; subliniază că la încredințarea copilului și stabilirea drepturilor de acces și de vizitare, protecția femeilor și copiilor împotriva violenței și interesul superior al copilului trebuie să fie primordiale și să prevaleze asupra altor criterii; subliniază, prin urmare, că drepturile sau revendicările autorilor sau ale presupușilor autori în timpul procedurilor judiciare și ulterior acestora, inclusiv în ceea ce privește proprietatea, viața privată, încredințarea copilului, accesul, contactul și vizitarea, ar trebui stabilite în conformitate cu drepturile omului de care se bucură femeile și copiii la viață și integritate fizică, sexuală și psihologică și ghidate de principiul interesului superior al copilului⁽²⁴⁾; subliniază, prin urmare, că retragerea drepturilor partenerului violent privind încredințarea și vizitarea și încredințarea copilului exclusiv mamei, dacă aceasta este victimă a violenței, poate fi singura modalitate de a preveni continuarea violenței și victimizarea secundară a victimelor; subliniază că încredințarea tuturor responsabilităților părintești unui singur părinte trebuie să fie însoțită de mecanisme de compensare relevante, cum ar fi prestațiile sociale și accesul prioritar la măsurile de îngrijire colectivă și individuală;

10. subliniază că neabordarea violenței în cuplu în deciziile referitoare la drepturile privind încredințarea și vizitarea este o încălcare prin neglijare a drepturilor omului, precum dreptul la viață, la o viață lipsită de violență și la dezvoltarea sănătoasă a femeilor și a copiilor; solicită cu fermitate ca orice formă de violență, inclusiv asistarea la acte de violență împotriva unui părinte sau a unei persoane apropiate, să fie considerată în drept și în practică o încălcare a drepturilor omului și un act împotriva interesului superior al copilului; este profund îngrijorat de numărul alarmant de femicide în Europa, care este cea mai gravă formă de violență împotriva femeilor; este îngrijorat din cauza caracterului inadecvat al protecției acordate femeilor, după cum reiese din numărul de femicide și infanticide care au loc după ce femeia raportează violența pe criterii de gen; subliniază că, în interesul superior al copilului, autoritatea părintească a părintelui acuzat ar trebui să fie suspendată sistematic în cazurile de femicid pe toată durata procedurii judiciare; subliniază, de asemenea, că descendenții ar trebui să fie scutiți de obligațiile de întreținere față de un părinte care a fost condamnat pentru femicid; îndeamnă statele membre să se asigure că accesul la justiție și sprijinul pentru victime sunt disponibile, adecvate și gratuite pentru toate femeile care sunt victime ale violenței în cuplu în toată diversitatea lor și indiferent de statut, și să asigure servicii de interpretare, dacă sunt necesare; invită statele membre să se asigure că serviciile iau în considerare formele de discriminare intersecționale care afectează femeile și copiii; invită statele membre să consolideze îngrijirea, monitorizarea și protecția femeilor care raportează violența pe criterii de gen; solicită statelor membre să se asigure că serviciile de sprijin adoptă o abordare coordonată pentru identificarea femeilor aflate în pericol și că toate aceste măsuri sunt disponibile și accesibile tuturor femeilor și fetelor aflate în jurisdicția lor; subliniază că atunci când un agresor este arestat în flagrant delict, victima ar trebui dusă într-un loc sigur, iar protejarea copiilor de agresor ar trebui să fie obligatorie și, de asemenea, subliniază că, în cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile juridice pentru arestare, presupusul agresor ar trebui totuși evacuat imediat din locuința victimei și ținut departe de locul de muncă al acesteia, pentru a preveni riscul altor acte de violență;

11. invită statele membre să dezvolte sisteme care să permită unor terți și unor asociații să se ocupe de vizitele copiilor la fostul partener violent, pentru a reduce expunerea mamelor care sunt victime ale violenței domestice dacă fostul lor partener are drept de vizitare, cazare sau de exercitare a autorității părintești de către ambii părinți; consideră că aceste mecanisme trebuie să fie accesibile femeilor imediat ce raportează violența domestică; consideră că această sarcină presupune aptitudini specifice și ca persoanele care se ocupă de copii să beneficieze de o formare adecvată; consideră că aceste mecanisme ar trebui să fie puse în aplicare de asociații și instituții specializate;

12. este preocupat de disparitățile semnificative dintre statele membre în abordarea violenței pe criterii de gen; este îngrijorat de situația femeilor victime ale violenței pe criterii de gen care trăiesc în zone în care nu există structuri de sprijin și în care accesul la justiție, servicii publice și servicii juridice pentru apărarea drepturilor lor este dificil; este îngrijorat că serviciile de sprijin de specialitate nu sunt furnizate în mod egal în fiecare stat membru și invită statele membre să asigure

⁽²⁴⁾ Recomandarea generală nr. 35 privind violența de gen împotriva femeilor din Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei, de actualizare a recomandării generale nr. 19.

Miercuri, 6 octombrie 2021

distribuirea geografică adecvată a serviciilor de sprijin de specialitate imediate și pe termen scurt și lung pentru victime, indiferent de statutul de rezident al femeilor și de capacitatea sau disponibilitatea lor de a coopera în cadrul procedurilor împotriva presupusului autor; invită statele membre să asigure acces universal la servicii juridice și la servicii și răspunsuri adaptate la contextele specifice în care se produce violența în cuplu în zonele rurale; subliniază necesitatea de a crea rețele între diferite servicii și programe pentru a combate cu succes cazurile de violență pe criterii de gen împotriva femeilor în regiunile rurale și îndepărtate; invită Comisia și statele membre să examineze posibilitatea de a aloca fonduri specifice ale UE acestui subiect, în special fonduri dedicate dezvoltării regionale;

13. salută Strategia UE privind drepturile victimelor (2020-2025), care abordează nevoile specifice ale victimelor violenței de gen, în special abordarea punctuală a violenței psihologice împotriva femeilor și a impactului asupra sănătății mintale a acestora pe termen lung; invită Comisia ca, în cadrul evaluării sale a Directivei privind drepturile victimelor, să abordeze lacunele actuale din legislația UE, să examineze dacă aspectul de gen al victimizării este luat în considerare în mod adecvat și efectiv, în special în ceea ce privește standardele internaționale privind violența împotriva femeilor, cum ar fi cele stabilite în Convenția de la Istanbul, și să consolideze în mod corespunzător legislația privind drepturile victimelor și protecția și despăgubirea victimelor; solicită să se continue promovarea drepturilor victimelor, inclusiv prin instrumentele existente, cum ar fi ordinul european de protecție; îndeamnă Comisia să se asigure că toate statele membre transpun Directiva privind drepturile victimelor în legislația națională și solicită ca aceasta să fie pusă în aplicare integral și cu precizie, astfel încât victimele violenței în cuplu să obțină acces deplin la o gamă de servicii de sprijin, inclusiv prin servicii specializate și generice, cum ar fi liniile de asistență telefonică 116 006 pentru victimele infracțiunilor;

14. recomandă ca statele membre să ofere mecanisme alternative pentru victimele care nu depun plângere, astfel încât acestea să poată exercita drepturile recunoscute pentru victimele violenței în cuplu, cum ar fi drepturile sociale și în materie de muncă, de exemplu prin rapoarte de expertiză elaborate de servicii publice specializate, care acreditează statutul de victimă a violenței pe criterii de gen;

Protecție și sprijin: accesul la protecție juridică, cazare de urgență și fonduri pentru victime

15. subliniază rolul-cheie al sprijinului economic pentru a ajuta victimele să obțină independența financiară față de partenerul lor violent; subliniază că majoritatea femeilor devin mai sărace în timpul procedurilor de separare și divorț și că unele femei renunță să mai ceară ceea ce li se cuvine și partea care le revine, de teama de a nu pierde dreptul de exercitare a autorității părintești; invită, prin urmare, statele membre să acorde o atenție deosebită riscului ca situația victimelor violenței domestice să devină mai precară în timpul procesului de separare și divorț; subliniază că este necesar să se elimine toate barierele economice care ar putea determina femeile să nu denunțe violențele suferite; subliniază că un venit adecvat și independența economică sunt factori esențiali pentru a le permite femeilor să pună capăt relațiilor abuzive și violente; invită statele membre să pună în aplicare măsuri specifice pentru a combate violența economică, să protejeze capitalul și venitul victimelor violenței pe criterii de gen și să instituie un cadru prin care să se ia decizii rapide și eficiente privind pensia alimentară a copiilor, cu scopul de a asigura capacitatea, siguranța financiară și independența economică a victimelor violenței pe criterii de gen, permițându-le să preia controlul asupra vieților lor, inclusiv prin sprijin acordat antreprenorilor și lucrătoarelor; invită Comisia și statele membre să promoveze și să sprijine această independență; salută propunerea de directivă privind salariile minime adecvate⁽²⁵⁾ și propunerea de măsuri obligatorii de asigurare a transparenței salariale⁽²⁶⁾; subliniază importanța punerii în aplicare a Directivei privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată⁽²⁷⁾, deoarece este deosebit de importantă pentru părinții singuri, ajutându-i să facă față situației lor profesionale specifice și obligațiilor lor de îngrijire, de exemplu prin asigurarea faptului că sunt disponibile unități de îngrijire accesibile și adecvate; invită statele membre să asigure un sprijin financiar adecvat și mecanisme de compensare pentru victime și să instituie un mecanism prin care să coordoneze, să monitorizeze și să evalueze periodic punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor de prevenire a violenței economice împotriva femeilor;

16. invită statele membre să promoveze și să garanteze accesul deplin la protecție juridică adecvată, audieri efective și ordine de restricție, adăposturi și consiliere, precum și fonduri pentru victime și programe de capacitate financiară destinate femeilor care sunt victime ale violenței în cuplu; invită statele membre să garanteze sprijinul pentru mamele și copiii lor care sunt victime ale violenței domestice, prin sprijin comunitar, educațional și financiar, cum ar fi fondurile pentru victime destinate femeilor care sunt victime ale violenței domestice, pentru a asigura că aceste mame dispun de mijloacele necesare

⁽²⁵⁾ Propunerea Comisiei din 28 octombrie 2020 de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană (COM(2020)0682).

⁽²⁶⁾ Propunerea Comisiei din 4 martie 2021 de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii (COM(2021)0093).

⁽²⁷⁾ Directiva (UE) 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor (JO L 188, 12.7.2019, p. 79).

Miercuri, 6 octombrie 2021

pentru a-și îngriji copiii și pentru a evita ca ele să piardă dreptul de încredințare; invită statele membre să aplice proceduri speciale pe baza unor standarde minime comune și să ofere sprijin victimelor violenței domestice, pentru a preveni ca acestea să devină din nou victime ca urmare a exercitării autorității părintești de către ambii părinți sau a pierderii complete a încredințării copiilor lor; invită statele membre să se asigure că cheltuielile de judecată ale victimelor violenței domestice sunt acoperite atunci când acestea nu au resurse suficiente și să le garanteze o apărare adecvată prin avocați specializați în situațiile de violență domestică; invită Comisia să analizeze posibilitatea stabilirii unor standarde minime pentru ordinele de protecție în întreaga UE; invită statele membre să se asigure că victimele violenței în cuplu au acces la sprijin psihologic și consiliere în fiecare etapă a procedurilor juridice;

17. deplânge lipsa unor soluții adecvate de cazare temporară și de urgență pentru victimele violenței în cuplu și pentru copiii acestora; invită statele membre să deschidă spații de cazare de urgență specifice situațiilor de violență în cuplu și să se asigure că acestea sunt disponibile în permanență, cu scopul de a spori, îmbunătăți și asigura servicii adecvate de primire și protecție a femeilor care sunt victime ale violenței domestice și a copiilor afectați; invită Comisia și statele membre să aloce fonduri suficiente autorităților relevante, inclusiv prin proiecte, și solicite finanțare pentru înființarea și extinderea adăposturilor, precum și alte măsuri adecvate care să le permită femeilor care sunt victime ale violenței să beneficieze, în condiții de confidențialitate, de un mediu sigur și local;

18. regretă că femeile pot ajunge în situația de a nu beneficia de sprijin social, medical și psihologic adecvat; invită statele membre să asigure furnizarea de asistență medicală și psihologică efectivă, accesibilă, universală și de calitate pentru victimele violenței pe criterii de gen, inclusiv să asigure servicii de sănătate sexuală și reproductivă, în special în perioadele de criză în care un astfel de sprijin trebuie considerat esențial, de exemplu prin investiții în telemedicină, astfel încât să se garanteze continuitatea serviciilor de sănătate;

19. invită statele membre să creeze o asistență medicală axată pe pacient, care ar permite depistarea timpurie a violenței domestice, să organizeze tratamente terapeutice profesioniste și să înființeze programe pentru asigurarea de locuințe și servicii juridice pentru victime, ceea ce ar putea contribui semnificativ la reducerea consecințelor violenței în cuplu și la prevenirea acesteia;

20. invită statele membre să exploreze opțiunile virtuale de ajutor acordat victimelor violenței, inclusiv cele referitoare la sănătatea mintală și la consiliere, ținând seama de inegalitățile existente privind accesul la serviciile de tehnologie a informației;

21. încurajează bunele practici care există deja în unele state membre pentru a preveni continuarea violenței, cum ar fi înregistrarea numerelor de telefon ale victimelor pe liste speciale legate de urmărirea în scopul hărțuirii și de violența în cuplu, cu scopul de a acorda prioritate absolută viitoarelor apeluri posibile în situații de urgență și de a facilita intervențiile eficiente de asigurare a respectării legii;

Protecția și sprijinirea copiilor

22. subliniază importanța stabilirii unor definiții juridice comune și a unor standarde minime la nivelul UE pentru combaterea violenței pe criterii de gen și pentru protecția copiilor victimelor violenței pe criterii de gen, deoarece violența în cuplu, violența la care se asistă și violența vicarială nu sunt recunoscute în multe sisteme juridice; evidențiază că copiii care sunt martori ai actelor de violență în mediul lor familial nu sunt recunoscuți ca victime ale violenței pe criterii de gen, ceea ce are un impact direct asupra colectării de date în sectorul polițienesc și judiciar și asupra cooperării transfrontaliere; subliniază necesitatea de a atribui statutul de victimă a violenței pe criterii de gen, în procedurile penale și de anchetă, copiilor care au fost martori ai violenței în cuplu sau care sunt expuși la violență vicarială, astfel încât aceștia să beneficieze de o protecție juridică mai bună și de asistență adecvată; în consecință, recomandă instituirea unor proceduri sistematice de monitorizare, în special psihologică, a copiilor care sunt victime, dar și martori ai violenței domestice, pentru a răspunde tulburărilor provocate în viața lor de această situație și pentru a-i împiedica să reproducă astfel de acte de violență în viața adultă; invită, de asemenea, statele membre să introducă măsuri speciale privind violența la care se asistă, inclusiv dispoziții privind circumstanțe agravante specifice;

23. invită statele membre să instituie o campanie anuală pentru a informa copiii și a crește gradul de sensibilizare cu privire la drepturile copiilor; invită statele membre să înființeze centre specifice care să se ocupe de copiii care sunt victime ale violenței, cu pediatri și terapeuți specializați în violența pe criterii de gen; invită statele membre să înființeze puncte de contact pentru copii, care să fie ușor accesibile, inclusiv prin telefon, e-mail, chat online etc., unde aceștia să poată să vorbească și să pună întrebări, precum și să raporteze cazurile de violență împotriva propriei persoane sau împotriva unui părinte, a unui frate sau a unei surori și unde să poată să obțină informații ori consiliere sau să fie redirecționați către o altă organizație pentru a primi mai mult ajutor;

Miercuri, 6 octombrie 2021

24. evidențiază că copilului trebuie să i se ofere în special posibilitatea de a fi ascultat, lucru esențial pentru a stabili ce este în interesul superior al copilului atunci când se examinează cazurile de încredințare și de plasament, în funcție de vârsta și de maturitatea copilului; evidențiază că în fiecare caz, dar mai ales în cazurile în care există suspiciuni de violență în cuplu, aceste audieri trebuie să se desfășoare într-un mediu propice pentru copii, sub conducerea unor profesioniști, cum ar fi medici sau psihologi, cu formare corespunzătoare, inclusiv profesioniști cu calificări în domeniul neuropsihiatriei infantile, astfel încât să se analizeze efectele încrederii în alții asupra dezvoltării armonioase a copilului și să se evite agravarea traumelor lor și victimizarea; solicită standarde minime ale UE privind modalitatea de desfășurare a acestor audieri; subliniază că este important să se asigure un nivel adecvat, pe termen lung, de asistență psihologică și psihiatrică și de consiliere socială pentru victime și copiii lor pe parcursul întregului proces de recuperare după perioada de abuz;

25. subliniază nevoia de atenție specială și de proceduri și standarde specifice pentru cazurile în care victima sau copilul implicat este o persoană cu dizabilități sau aparține unui grup deosebit de vulnerabil;

26. salută prezentarea de către Comisie a unei strategii cuprinzătoare pentru a proteja copiii vulnerabili și a promova justiția în interesul copilului; subliniază necesitatea de a proteja drepturile celor mai vulnerabili copii, acordând o atenție deosebită copiilor cu dizabilități, prevenirii și combaterii violenței și promovării justiției în interesul copilului; solicită punerea în aplicare deplină și rapidă a strategiei de către toate statele membre; îndeamnă Comisia și statele membre să ia măsuri concrete pentru a combate abuzul sexual asupra copiilor și exploatarea sexuală a copiilor, investind în măsuri de prevenire și programe de tratament menite să împiedice autorii faptelor să recidiveze, oferind un sprijin mai eficace victimelor și consolidând cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii și organizațiile societății civile; subliniază că în cazurile de suspiciuni de abuz asupra copiilor trebuie să se întreprindă prompt acțiuni pentru a garanta siguranța copilului și pentru a opri și împiedica continuarea violenței, asigurând totodată dreptul copilului de a fi ascultat pe parcursul întregului proces; consideră că aceste acțiuni ar trebui să includă o evaluare imediată a riscurilor și protecție care să cuprindă o gamă largă de măsuri eficace, cum ar fi măsuri provizorii sau ordine de protecție sau de restricție pe perioada anchetării faptelor; reamintește că în cadrul tuturor procedurilor în care sunt implicați copii care sunt victime ale violenței trebuie să se aplice principiul celerității; subliniază că instanțele care se ocupă de abuzuri asupra copiilor ar trebui să fie specializate și în domeniul violenței pe criterii de gen;

27. îndeamnă Comisia și statele membre să ia măsuri concrete pentru a combate abuzul sexual asupra copiilor, investind în măsuri de prevenire și identificând programe specifice pentru potențialii infractori și oferind un sprijin mai eficient victimelor; invită statele membre să intensifice cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii și organizațiile societății civile pentru a combate abuzul sexual asupra copiilor și exploatarea sexuală a copiilor;

28. subliniază că violența împotriva copiilor poate fi legată, de asemenea, de violența pe criterii de gen, fie pentru că aceștia sunt martori la acte de violență comise împotriva mamelor lor, fie pentru că sunt ei înșiși victime ale rețelilor tratamente, atunci când ele sunt folosite ca modalitate indirectă de a exercita putere și violență psihologică împotriva mamelor lor; observă că programele care sprijină copiii expuși violenței domestice sunt esențiale pentru reducerea la minimum a daunelor pe termen lung; invită statele membre să desfășoare în continuare programe inovatoare pentru a răspunde nevoilor acestor copii, de exemplu prin furnizori de formare care lucrează cu copiii pentru a depista semnalele de alertă timpurie, pentru a oferi răspunsuri și sprijin adecvate și pentru a oferi copiilor sprijin psihologic efectiv în timpul procedurilor penale și civile în care sunt implicați; recomandă insistent statelor membre să instituie proceduri sistematice de monitorizare a copiilor care sunt victime, dar și martori ai violenței domestice, inclusiv sprijin psihologic, pentru a răspunde tulburărilor provocate în viața lor de această situație și pentru a-i împiedica să reproducă astfel de acte de violență în viața adultă;

Prevenirea: formarea profesioniștilor

29. solicită o consolidare a capacităților recurență și eficace și formare specifică obligatorie pentru profesioniștii care se ocupă de cazurile de violență pe criterii de gen, abuz asupra copiilor și, în general, toate formele de violență domestică și mecanismele sale, inclusiv manipularea, violența psihologică și controlul coercitiv; subliniază că această formare specifică ar trebui să fie destinată așadar personalului judiciar, agenților de aplicare a legii, practicienilor specializați din domeniul dreptului, personalului medical criminalistic, cadrelor medicale, asistenților sociali, profesorilor și persoanelor care îngrijesc copii, precum și funcționarilor publici care lucrează în aceste domenii; solicită ca această formare să scoată în evidență și relevanța violenței în cuplu pentru drepturile copiilor și protecția și bunăstarea acestora; solicită ca formarea să îmbunătățească cunoștințele acestor profesioniști și înțelegerea de către aceștia a măsurilor de protecție actuale, precum și a siguranței, a impactului infracțiunii, a nevoilor victimelor și a modalităților de abordare a acestor nevoi și să le asigure competențele necesare pentru a comunica mai bine cu victimele și pentru a le sprijini; solicită ca această formare să le permită, de asemenea, să estimeze situația folosind instrumente fiabile de evaluare a riscurilor și să detecteze semnele de

Miercuri, 6 octombrie 2021

abuz; subliniază că este necesar să se evalueze mecanismele de detectare a acestor semne folosite de către profesioniștii implicați; solicită ca formarea să fie organizată astfel încât să se concentreze prioritar asupra nevoilor și preocupărilor victimelor și recunoscând faptul că violența împotriva femeilor și violența domestică trebuie abordate dintr-o perspectivă specifică, sensibilă la dimensiunea de gen și bazată pe drepturile omului, care să respecte standardele și măsurile naționale, regionale și internaționale; invită UE și statele membre să dezvolte și să finanțeze o astfel de formare; reamintește importanța Rețelei Europene de Formare Judiciară în această privință; subliniază că organizațiilor publice și ale societății civile care lucrează cu și pentru copii și victimele violenței domestice și ale violenței pe criterii de gen ar trebui să li se solicite să asigure formare sau cel puțin să se asocieze la aceste cursuri de formare, pentru a-și împărtăși cunoștințele și expertiza dobândite din experiențele din viața reală; invită Comisia să faciliteze și să coordoneze acest tip de formare, punând accentul mai ales pe cazurile transfrontaliere;

30. invită statele membre să se asigure că serviciile lor de poliție și de justiție sunt finanțate, dotate și instruite adecvat pentru a se ocupa de plângerile de violență domestică și reacționează prompt la acestea; regretă că subfinanțarea acestor servicii și reducerile bugetare care le vizează pot conduce la vicii de procedură, la lipsa informațiilor pentru reclamanți privind progresul procedurii și la întârzieri excesive care nu sunt compatibile cu necesitatea imperioasă de protecție a victimelor și de refacere a acestora; subliniază rolul important al lucrătorilor sociali și a psihologilor în secțiile de poliție pentru a facilita sprijinul concret și uman pentru victimele violenței domestice; invită statele membre să acorde tuturor asociațiilor mijloacele necesare pentru a ajuta femeile victime și copiii lor; invită Comisia și statele membre să își intensifice cooperarea pentru a adopta măsuri care să îmbunătățească identificarea victimelor violenței domestice și ale violenței în cuplu, dar și să capaciteze victimele și martorii să se prezinte în fața autorităților și să raporteze infracțiunea, deoarece, în multe cazuri, violența în cuplu nu este raportată;

31. invită Comisia și Rețeaua Europeană de Formare Judiciară să creeze o platformă a UE pentru învățare reciprocă și schimb de bune practici între practicienii în domeniul dreptului și responsabilii de elaborarea politicilor din diferite state membre, care lucrează în toate domeniile relevante;

32. recomandă insistent statelor membre să înființeze instanțe sau secții specializate și să instituie legi, formări, proceduri și orientări adecvate pentru toți profesioniștii care se ocupă de victime ale violenței în cuplu, inclusiv acțiuni de sensibilizare cu privire la violența pe criterii de gen și stereotipurile de gen, cu scopul de a evita discrepanțele între deciziile judiciare și discriminarea sau victimizarea secundară în timpul procedurilor judiciare, medicale, polițienești, de protecție a copilului și de tutelă, asigurându-se că copiii și femeile sunt ascultați corespunzător și că se acordă prioritate protecției lor și obținerii de despăgubiri pentru aceștia; subliniază necesitatea de a consolida instanțele sau secțiile specializate și justiția favorabilă victimelor femei și copii, de a crea unități de evaluare cuprinzătoare care să se ocupe de violența pe criterii de gen, formate din medici legiști, psihologi și lucrători sociali care vor lucra în coordonare cu serviciile publice specializate în violența pe criterii de gen responsabile să acorde asistență victimelor; subliniază că este important ca măsurile juridice de protecție să fie aplicate pe deplin pentru a proteja femeile și copiii împotriva violenței și ca aceste măsuri să nu fie limitate sau restricționate de drepturile părintești; solicită ca deciziile privind exercitarea autorității părintești de către ambii părinți să fie amânate până când violența în cuplu este investigată în mod adecvat și se efectuează o evaluare a riscurilor;

33. subliniază necesitatea de a se recunoaște faptul că procedurile penale, civile și alte proceduri judiciare sunt legate între ele, astfel încât să se coordoneze răspunsurile judiciare și alte răspunsuri juridice la violența în cuplu și sugerează, prin urmare, statelor membre să adopte măsuri pentru a corela cauza penală cu cea civilă în cazul unei familii, astfel încât să se poată evita efectiv discrepanțele dintre deciziile judiciare și alte decizii juridice care sunt dăunătoare copiilor și victimelor; regretă lipsa unor măsuri provizorii pentru a proteja victimele, precum și lipsa unor mecanisme temporare de suspendare a autorității părintești a părintelui violent pe parcursul procedurilor judiciare, care durează de obicei câțiva ani; invită statele membre să experimenteze și să elaboreze astfel de măsuri de protecție; invită, în acest scop, statele membre să organizeze cursuri de formare pentru toți profesioniștii, precum și pentru lucrătorii voluntari implicați în aceste proceduri și să coopereze organizațiile societății civile care lucrează cu și pentru copii și victime în aceste cursuri de formare; invită autoritățile naționale competente să îmbunătățească coordonarea dintre instanțe, promovând colaborarea între parchete, pentru a permite rezolvarea urgentă a chestiunilor care țin de responsabilitățile părintești și pentru a se asigura că tribunalele pentru familie pot ține seama de toate chestiunile legate de violența pe criterii de gen împotriva femeilor atunci când stabilesc drepturile de încredințare și de vizitare;

34. invită statele membre să creeze o platformă pentru schimbul periodic de bune practici între instanțele civile și cele penale, practicienii în domeniul dreptului care se ocupă de cauze legate de violența domestică și pe criterii de gen, de abuz asupra copiilor, de cauze de separare și de încredințare și toate celelalte părți interesate relevante;

Miercuri, 6 octombrie 2021

35. invită Comisia și statele membre să implice organizațiile relevante ale societății civile, în special pe cele care lucrează cu și pentru copii și victimele violenței domestice și ale violenței pe criterii de gen, în elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea politicilor și a legislației; solicită să se acorde sprijin structural la nivelul UE, național și local pentru aceste organizații ale societății civile, inclusiv sprijin financiar, pentru a le mări capacitatea de a reacționa și de a susține, precum și de a asigura accesul adecvat al tuturor persoanelor la serviciile lor, inclusiv la consiliere și la activități de sprijin;

36. reiterează sprijinul său deplin pentru consolidarea capacității prestatorilor de servicii din toate sectoarele (servicii de justiție, de aplicare a legii, de sănătate, sociale) de a înregistra și menține baze de date actualizate; invită statele membre să stabilească orientări și bune practici naționale, precum și să asigure formare pentru sensibilizarea privind violența în cuplu pentru personalul de la toate nivelurile din fiecare sector aflat în prima linie, fiind esențial să se ofere un răspuns sensibil femeilor care solicită protecție; invită statele membre să monitorizeze serviciile pentru sectoare și să stabilească bugetele necesare în funcție de nevoi;

37. recomandă autorităților naționale să ia măsuri, în special să elaboreze și să difuzeze un ansamblu de orientări pentru profesioniștii implicați în cazurile legate de violența în cuplu și drepturile de încredințare, ținând seama de factorii de risc (în legătură cu copilul sau membrii familiei, aspectele sociale sau aferente mediului sau potențiala repetare a infracțiunilor violente) pentru a permite evaluarea violenței în cuplu, venind în sprijinul drepturilor copilului și femeii;

38. constată că aceste orientări și îndrumări ar trebui să sprijine cadrele medicale să sensibilizeze persoanele din mediul lor profesional cu privire la impactul semnificativ al violenței împotriva femeilor, inclusiv al violenței în cuplu, asupra sănătății lor mintale;

39. subliniază importanța pe care o au în cadrul acestor proceduri toți experții și profesioniștii relevanți din domeniul medicinei legale, cum ar fi medicii, psihologii clinici din domeniul medicinei legale și lucrătorii sociali, care furnizează expertiză medico-legală și psihologică, ei având grijă nu doar de femeile care au fost victime ale abuzului sau violenței domestice, ci și de copiii afectați, în special atunci când mediul în care trăiesc nu este propice pentru a le proteja sănătatea, demnitatea, echilibrul emoțional și calitatea vieții; reamintește, prin urmare, că practicienii și profesioniștii din domeniul medicinei legale implicați trebuie să poată beneficia, printre altele, de orientări extrase dintr-un set de date, din practică și din bune practici la nivelul UE; constată că, în scopuri juridice, datorită cunoștințelor sale tehnice și medicale specifice, medicul legist este profesionistul potrivit pentru a sprijini activitatea specialiștilor (cum ar fi pediatrii, ginecologii și psihologii), el dispunând de pregătirea adecvată și de expertiza tehnică pentru a putea recunoaște semnele violenței și, dacă există motive în acest sens, pentru a respecta obligațiile de denunțare și a lua legătura cu autoritățile judiciare;

40. reamintește dispozițiile Directivei privind drepturile victimelor; evidențiază că femeile care sunt victime ale violenței pe criterii de gen și copiii lor au adesea nevoie de un sprijin și o protecție specială, din cauza riscului ridicat de victimizare secundară și repetată, de intimidare și de răzbumare asociat unor astfel de violențe; solicită, prin urmare, să se acorde atenție atitudinilor de blamare a victimelor din cadrul societății, inclusiv printre profesioniștii din sistemul de justiție penală; solicită să se recunoască și să se abordeze violența instituțională, care include toate acțiunile și omisiunile autorităților și funcționarilor publici menite să întârzie, să obstrucționeze sau să împiedice accesul la serviciile publice relevante sau exercitarea drepturilor victimelor, prevăzându-se sancțiuni și măsuri adecvate pentru a asigura că victimele sunt protejate și beneficiază de despăgubiri; subliniază că este deosebit de important să se instituie formări, proceduri și orientări pentru toți profesioniștii care se ocupă de victime, cu scopul de a-i ajuta să identifice semnele violenței în cuplu chiar și atunci când victimele nu depun plângeri explicite; propune ca aceste linii directoare și orientări să includă măsuri de promovare a unor programe de tratament sigure, care să trateze cu respect și să nu învinovățească femeile care sunt victime ale violenței, inclusiv ale violenței în cuplu, precum și de difuzare a celor mai bune tratamente pentru ele și copiii lor; invită Comisia și statele membre să abordeze chestiunea plângerilor anonime și a plângerilor retrase prin garantarea unor proceduri eficiente și rapide pentru protecția victimelor, precum și prin asigurarea tragerii la răspundere a partenerilor violenței; încurajează crearea unor baze de date în materie de aplicare a legii, care să țină evidența tuturor detaliilor legate de declarațiile privind violența în cuplu date de victimă sau de un terț, cu scopul de a monitoriza și a preveni alte episoade de violență; solicită mai multă educație și sensibilizare comunitară, precum și formare și educație privind violența în cuplu în cadrul serviciilor de poliție și sociale din zonele rurale și îndepărtate, subliniind importanța educației pentru informarea și sprijinirea copiilor, precum și a programelor pentru soluționarea conflictelor, a modelelor pozitive de urmat și a jocului cooperativ;

Prevenirea: abordarea stereotipurilor de gen și a prejudecăților – educație și sensibilizare

41. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că impactul stereotipurilor de gen și al prejudecăților poate duce la reacții inadecvate la violența pe criterii de gen împotriva femeilor și la o lipsă de încredere în femei, în special în ceea ce privește presupusele acuzații false de abuz asupra copiilor și de violență domestică; este îngrijorat, de asemenea, de lipsa unei

Miercuri, 6 octombrie 2021

formări specifice pentru judecători, procurori și profesioniști în domeniul dreptului; subliniază importanța măsurilor care vizează combaterea stereotipurilor de gen și a prejudecăților patriarhale prin educație și campanii de sensibilizare; invită statele membre să monitorizeze și să combată cultura denigrării vocilor femeilor; condamnă utilizarea, afirmarea și acceptarea conceptelor și teoriilor neștiințifice în cauzele de încredințare care pedepsesc mamele ce încearcă să denunțe cazurile de abuz asupra copiilor sau de violență pe criterii de gen împiedicându-le să obțină încredințarea sau limitându-le drepturile părintești; subliniază că așa-numitul „sindrom al alienării parentale” și alte concepte și termeni similari, care în general se bazează pe stereotipurile de gen, pot acționa în detrimentul femeilor care sunt victime ale violenței în cuplu, blamând mamele pentru „alienarea” copiilor de tații lor, punând sub semnul întrebării capacitățile părintești ale victimelor, neluând în considerare mărturia copiilor și riscurile de violență la care sunt expuși copiii lor și periclitând drepturile și siguranța mamei și a copiilor; invită statele membre să nu recunoască sindromul alienării parentale în practica lor judiciară și în legislație și să descurajeze sau chiar să interzică utilizarea sa în procedurile judiciare, în special în timpul anchetelor care au scopul de a determina dacă există violență;

42. evidențiază importanța campaniilor de sensibilizare care permit martorilor (în special vecinilor și colegilor de muncă) să recunoască semnele violenței în cuplu (în special ale violenței care nu este de natură fizică) și oferă orientări privind modalitatea de a acorda sprijin și asistență victimelor; invită Comisia și statele membre să promoveze campanii de sensibilizare, de informare și de susținere prin care să se combată prejudecățile și stereotipurile de gen, precum și violența domestică și violența pe criterii de gen sub toate formele sale, cum ar fi violența fizică, hărțuirea sexuală, violența cibernetică, violența psihologică și exploatarea sexuală, în special în legătură cu măsurile de prevenire nou-create și sistemele flexibile de avertizare de urgență, și să încurajeze raportarea privind coordonarea și cooperarea cu organizațiile de femei recunoscute și specializate; subliniază că este importantă implicarea activă a tuturor structurilor publice atunci când se desfășoară campanii de sensibilizare;

43. subliniază că pedepsirea efectivă a agresorilor este esențială atât pentru a descuraja continuarea violenței, cât și pentru a consolida încrederea în autoritățile publice, în special a victimelor; subliniază totuși că pedeapsa cu închisoarea nu este, în sine, suficientă pentru a preveni continuarea violenței și că sunt necesare programe de reabilitare și reeducare specifice; invită statele membre, astfel cum prevede articolul 16 din Convenția de la Istanbul, să adopte măsurile legislative și de altă natură necesare pentru a crea sau a sprijini programe menite să-i învețe pe autorii actelor de violență domestică să adopte un comportament neviolent în relațiile interpersonale, cu scopul de a preveni continuarea violenței și de a schimba tiparele comportamentale violente; evidențiază că, în acest sens, statele membre trebuie să se asigure că siguranța victimelor, sprijinul acordat victimelor și drepturile omului în cazul victimelor sunt principala preocupare și că, dacă este necesar, aceste programe sunt create și puse în aplicare în strânsă cooperare cu serviciile de sprijin de specialitate pentru victime; subliniază că educația este fundamentală pentru eradicarea violenței pe criterii de gen și, în special, a violenței în cuplu; invită statele membre să pună în aplicare programe de prevenție, inclusiv prin educația privind aspecte precum egalitatea între femei și bărbați, respectul reciproc, rezolvarea nonviolentă a conflictelor în relațiile interpersonale, violența pe criterii de gen împotriva femeilor și dreptul la integritate personală și educația sexuală adecvată vârstei, adaptată capacității în evoluție a elevilor, în programele de învățământ formale și la toate nivelurile de educație, în conformitate cu strategia privind egalitatea de gen 2020-2025; subliniază că o educație sexuală și privind relațiile cuprinzătoare și adaptată vârstei este esențială pentru a proteja copiii împotriva violenței și pentru a le oferi aptitudinile necesare ca să construiască relații sigure, lipsite de violență sexuală, de gen și în cuplu; invită Comisia să sprijine programele menite să prevină violența pe criterii de gen, inclusiv prin componenta Daphne a programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori”, pentru a asigura măsuri de prevenire eficace;

44. invită statele membre să încurajeze acțiuni în direcția eliminării mentalităților care încă persistă, referitoare la discrepanțele de gen în ceea ce privește asumarea responsabilităților familiale;

45. subliniază că strategiile de prevenire a violenței în cuplu ar trebui să includă acțiuni de reducere a expunerii la violență în copilărie, învățarea aptitudinilor necesare pentru a încheia relații sigure și sănătoase și contestarea normelor sociale care promovează supremația și comportamentul autoritar al bărbaților față de femei sau alte forme de comportament sexist;

46. invită Comisia să promoveze campanii de sensibilizare a publicului și campanii educaționale, precum și schimbul de bune practici ca măsură necesară pentru prevenirea violenței domestice și a violenței pe criterii de gen și pentru crearea unui climat de toleranță zero față de violență și a unui mediu mai sigur pentru victime; subliniază rolul strategic al mass-mediei în această privință; subliniază totuși că, în unele state membre, femucidul și cazurile de violență pe criterii de gen sunt încă prezente în termeni care absolvă partenerul violent de responsabilitate; evidențiază că mass-media și publicitatea nu trebuie să răspândească mesaje misogine și sexiste, inclusiv prin încercarea de a scuza, legitima sau minimiza violența și responsabilitățile partenerilor violenți; consideră că violența domestică provine și dintr-o abordare bazată pe stereotipuri

Miercuri, 6 octombrie 2021

legate de gen față de rolurile părintești; invită Comisia și statele membre, prin urmare, să combată stereotipurile de gen și să promoveze egalitatea de gen în responsabilitățile părintești, astfel încât sarcinile părintești să fie repartizate echitabil, asigurând faptul că femeilor nu li se atribuie un statut subordonat; invită Comisia să faciliteze schimbul de bune practici la nivelul UE privind măsurile de prevenire, protecție și urmărire penală și măsurile de combatere a violenței, precum și implementarea lor în practică; invită statele membre să completeze această campanie a UE diseminând informații despre locurile în care victimele și martorii pot denunța aceste cazuri de violență, inclusiv după încheierea campaniei, ținând seama de particularitățile crizei provocate de pandemia de COVID-19, pentru a acorda atenție și impactului asupra copiilor; invită Comisia să sprijine activitățile din școli și din alte medii, care sensibilizează cu privire la problemele legate de infracțiuni și traume, la locurile unde se poate găsi ajutor, la modalitatea de denunțare a problemelor și de consolidare a rezilienței în rândul copiilor și al celor care lucrează cu copii;

Cooperarea dintre statele membre, inclusiv în cazurile transfrontaliere

47. subliniază importanța schimbului de informații între instanțe, autoritățile centrale ale statelor membre și organele de poliție, în special în cazurile transfrontaliere de încredințare a copiilor; speră că normele revizuite în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1111 al Consiliului din 25 iunie 2019 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești și privind răpirea internațională de copii⁽²⁸⁾ vor consolida cooperarea dintre sistemele judiciare pentru a determina efectiv interesul superior al copilului, indiferent de starea civilă a părinților lor sau de componența familiei, precum și interesele victimelor violenței în cuplu; subliniază că este important ca medicii legiști sau orice alt profesionist implicat să informeze autoritatea națională competentă cu privire la violența în cuplu, atunci când consideră că această violență pune în pericol viața victimei adulte sau a copilului, și că victima nu se poate proteja din cauza unor constrângeri morale sau economice rezultate în urma controlului exercitat de autorul violenței, încercând să obțină consimțământul victimei adulte; invită Comisia și statele membre să asigure respectarea și punerea în aplicare efectivă a Regulamentului Bruxelles IIa; regretă, în această privință, că cea mai recentă revizuire a acestuia nu a extins domeniul de aplicare pentru a include parteneriatele înregistrate și cuplurile necăsătorite; consideră că acest lucru conduce la discriminare și la situații potențial periculoase pentru victimele și copiii din parteneriatele înregistrate și cuplurile necăsătorite; reamintește că domeniul de aplicare și obiectivele Regulamentului Bruxelles IIa se bazează pe principiul nediscriminării pe motiv de naționalitate între cetățenii Uniunii și pe principiul încrederii reciproce între sistemele juridice ale statelor membre; solicită Comisiei să raporteze Parlamentului cu privire la punerea în aplicare și impactul acestor reglementări, inclusiv în contextul violenței în cuplu și al drepturilor privind încredințarea, cel târziu până în august 2024;

48. evidențiază faptul că fiecare dispută familială are un impact emoțional profund, dar cazurile transfrontaliere sunt și mai sensibile și mai complexe din punct de vedere juridic; subliniază necesitatea unui grad ridicat de sensibilizare a publicului cu privire la probleme complexe precum cazurile de încredințare transfrontaliere și obligațiile de întreținere, inclusiv necesitatea de a asigura claritate în privința drepturilor și obligațiilor părinților și ale copiilor din fiecare țară; evidențiază că statele membre ar putea contribui la rezolvarea mai rapidă a unor astfel de cauze transfrontaliere din domeniul dreptului familiei, prin instituirea unui sistem de secții specializate în cadrul instanțelor naționale, inclusiv unități axate pe violența pe criterii de gen compuse din personal medical criminalist, psihologi și alți profesioniști relevanți, și ar putea să lucreze în coordonare cu serviciile publice specializate în violența pe criterii de gen și responsabile de a acorda asistență victimelor; solicită să se acorde o atenție deosebită situației gospodăriilor monoparentale și încasării transfrontaliere a pensiei alimentare, deoarece aspectele practice ale asigurării respectării dispozițiilor în vigoare – și anume, Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere și Convenția ONU privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate – în care sunt stabilite obligațiile juridice privind încasarea transfrontalieră a pensiilor alimentare, continuă să fie problematice; subliniază că instrumentele juridice pentru încasarea transfrontalieră a pensiei alimentare trebuie să fie aplicate concomitent cu sensibilizarea publicului în legătură cu disponibilitatea lor; invită, prin urmare, Comisia să colaboreze îndeaproape cu statele membre pentru a identifica problemele practice legate de încasarea pensiei alimentare în situații transfrontaliere și să le ofere asistență în scopul dezvoltării de instrumente eficiente prin care să se asigure respectarea obligațiilor de plată; subliniază importanța acestei chestiuni și a consecințelor sale asupra familiilor monoparentale și asupra riscului de sărăcie;

49. îndeamnă statele membre să continue să analizeze datele privind toate formele de violență domestică și pe criterii de gen și tendințele în ceea ce privește prevalența acestora și să raporteze cu privire la aceste forme de violență, precum și cu privire la consecințele asupra copiilor, în perioada în care se aplică măsurile de izolare și în perioada imediat următoare;

⁽²⁸⁾ JO L 178, 2.7.2019, p. 1.

Miercuri, 6 octombrie 2021

50. invită Comisia și statele membre să își intensifice cooperarea pentru a adopta măsuri care să capaciteze victimele violenței în cuplu să se prezinte în fața autorităților și să raporteze infracțiunea, deoarece, în multe cazuri, violența în cuplu rămâne nu este raportată; ia act de angajamentul Comisiei de a realiza un nou sondaj al UE privind violența pe criterii de gen, rezultatele urmând a fi prezentate în 2023; invită Comisia și statele membre să coopereze îndeaproape pentru a institui un mecanism permanent care să furnizeze, în mod regulat, la nivelul UE, date armonizate, precise, fiabile, comparabile, de înaltă calitate și defalcate pe genuri privind prevalența, cauzele și consecințele pentru femei și copii și gestionarea violenței în cuplu și a drepturilor privind încredințarea, utilizând pe deplin capacitățile și expertiza EIGE și Eurostat; reamintește că furnizarea de statistici naționale privind violența pe criterii de gen este o acțiune eligibilă pentru finanțare în cadrul Programului privind piața unică pentru 2021-2027; invită Comisia și statele membre să se asigure că datele sunt dezagregate în funcție de vârstă, orientare sexuală, identitate de gen, caracteristici sexuale, rasă, origine etnică și statutul de persoană cu dizabilități, printre altele, pentru a asigura faptul că sunt incluse experiențe ale femeilor în toată diversitatea lor; remarcă faptul că acest lucru va fi de ajutor pentru a înțelege mai bine amploarea și cauzele problemei, mai ales categoriile socioeconomice în care violența pe criterii de gen este mai răspândită și alți factori de influență, precum și diferitele cadre juridice și politice ale țărilor, care pot fi explorate îndeaproape prin comparații detaliate între țări în vederea identificării cadrelor de politici care ar putea influența apariția violenței; insistă, de asemenea, că este important ca statele membre să colecteze date statistice cu privire la procedurile administrative și judiciare referitoare la încredințarea copiilor în cazurile de violență în cuplu și în special cu privire la rezultatul hotărârilor și la motivele indicate pentru deciziile privind încredințarea și drepturile de vizitare;

51. invită Comisia să promoveze campanii de sensibilizare a publicului la nivelul UE ca măsură necesară pentru prevenirea violenței domestice și crearea unui climat de toleranță zero față de violență;

o

o o

52. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.
